

Norrænir þróunarvísar fyrir Framtíðarsýn okkar 2030

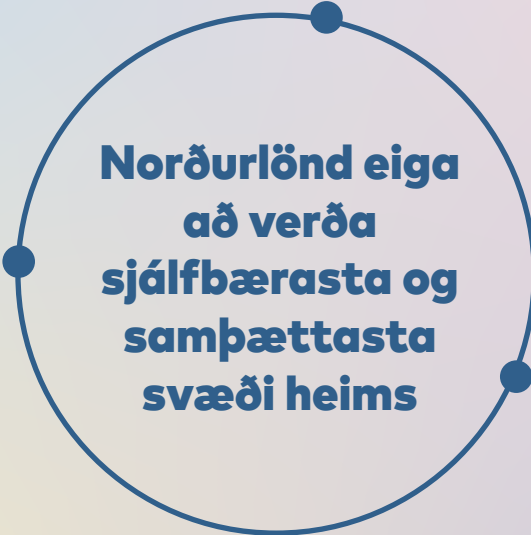
Efnisyfirlit

Framtíðarsýn okkar 2030	3
Formáli	4
Inngangur	5
Norrænir þróunarvísar fyrir Framtíðarsýn okkar 2030	6
Græn Norðurlönd	8
Samkeppnishæf Norðurlönd	10
Félagslega sjálfbær Norðurlönd	13

Framtíðarsýn okkar 2030

Samkeppnishæf Norðurlönd

Saman ætlum við að efla grænan hagvöxt á Norðurlöndum, byggðan á þekkingu, nýsköpun, hreyfanleika og stafrænni samþættingu.

**Norðurlönd eiga
að verða
sjálfbærasta og
samþættasta
svæði heims**

Græn Norðurlönd

Saman ætlum við að greiða fyrir grænum umskiptum í samfélögum okkar og vinna að kolefnishlutleysi og sjálfbæru hringrásarhagkerfi og lífhagkerfi.

Félagslega sjálfbær Norðurlönd

Saman ætlum við að efla samfelld svæði án aðgreiningar þar sem jafnrétti ríkir og sem byggist á sameiginlegum gildum og enn öflugri menningarsamskiptum og velferð.

Formáli

Norðurlönd eiga að verða sjálfbærasta og samþættasta svæði í heimi fyrir árið 2030. Það er framtíðarsýn Norrænu ráðherranefndarinnar fyrir Norðurlandasamstarfið. Í þessu felst að við leggjumst öll á árarnar til að tryggja að samfélög okkar þróist á sjálfbæran hátt og að aukin samþætting náist fram á Norðurlöndum.

Norðurlönd standa framarlega á sviði sjálfbærrar þróunar og þykja hafa náð einna lengst allra þjóða í vinnunni við að ná heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna. Enn eru þó ýmis verkefni óleyst og þau verðum við að takast á við í sameiningu. Stærsti vandinn snýr að því að tryggja fullnægjandi verndun vistkerfisins. Þar er við einkar erfið úrlausnarefni að glíma sem rekja má til ósjálfbærrar neyslu og framleiðslu, loftslagsbreytinga og minnkandi fjölbreytni lífríkisins.

Norðurlönd eru einnig eitt best samþætta svæði heims. Engu að síður fréttist á hverju ári af tugum nýrra stjórnsýsluhindrana milli norrænu ríkjanna, og COVID-19-faraldurinn hefur orðið okkur áminning um að nauðsynlegt er að vinna sleitulaust að aukinni samþættingu landanna. Samþætting Norðurlanda felur fyrst og fremst í sér að íbúar í löndunum finni til samkenndar sem Norðurlandabúar, að samfélögin einkennist af samheldni og sameiginlegum gildum, og að öllum sé frjálst að flytjast milli landanna.

Afar mikilvægt er að fylgja fast eftir þeirri metnaðarfullu sýn að Norðurlöndin verði orðin sjálfbærasta og samþættasta svæði heims fyrir árið 2030. Þess vegna hafa samstarfsráðherrar Norðurlandanna samþykkt þróunarvísa fyrir Framtíðarsýn okkar 2030 og er þeim ætlað að gefa almennt yfirlit um hvernig vinnunni við framtíðarsýnina miðar. Vinnan við þróunarvísana fór fram hjá Norrænu ráðherranefndinni í samstarfi við Statisticon AB.

Norrænu samstarfsráðherrarnir samþykktu þróunarvísana fyrir Framtíðarsýn okkar 2030 í september 2020. Hér á eftir er þessum vísunum lýst, fjallað um tilgang þeirra, hvernig þeim verður fylgt eftir og hvernig þeir verða kynntir. Einnig fylgir heildarlisti með lýsingu á hverjum þróunarvísi.

Í allri vinnu við framtíðarsýnina er mikilvægt að öllum ákvörðunum og öllu starfi einstakra ráðherranefnda og stofnana Norrænu ráðherranefndarinnar sé fylgt vel eftir. Ég er þess fullviss að vísarnir muni reynast gagnlegir, ekki aðeins stjórnmalamönnum og embættismönnum á Norðurlöndum, heldur einnig öllum þeim sem fylgjast af áhuga með þróun Norðurlanda í þá átt að verða sjálfbærasta og samþættasta svæði heims.

Paula Lehtomäki

framkvæmdastjóri Norrænu ráðherranefndarinnar

Paula Lehtomäki

Mynd: Kristian Septimius Krogh/
norden.org

Mynd: Johannes Jansson/norden.org • Maud Lervik/norden.org • Benjamin Suomela/norden.org

Inngangur

Framtíðarsýn okkar 2030 er framtíðarsýn norrænu forsætisráðherranna fyrir Norðurlandasamstarfið og felur í sér það markmið að Norðurlönd verði orðin *sjálfbærasta og samþættasta svæði heims* árið 2030. Yfirlýsing forsætisráðherranna um Framtíðarsýn okkar 2030 var gefin út í ágúst 2019.¹ Þar kemur fram að nú sé „*orðið tímabært að nota styrk Norðurlandanna í þágu sjálfbærni og setja hana efst á forgangslistann. Heimsmarkmiðin um sjálfbæra þróun til ársins 2030 og Parísarsamkomulagið eru vegvísar á þeirri leið, en við verðum að sýna enn meiri metnað í þessu starfi og vinna hraðar.*“

Eftirtalдар þrjár stefnumarkandi áherslur eru lagðar til grundvallar í vinnunni við framtíðarsýnina:

- **Græn Norðurlönd** – Saman ætlum við að greiða fyrir grænum umskiptum í samfélögum okkar og vinna að kolefnishlutleysi og sjálfbæru hringrásarhagkerfi og lífhagkerfi.
- **Samkeppnishæf Norðurlönd** – Saman ætlum við að efla grænan hagvöxt á Norðurlöndum, byggðan á þekkingu, nýsköpun, hreyfanleika og stafrænni samþættingu.
- **Félagslega sjálfbær Norðurlönd** – Saman ætlum við að efla samfelld svæði án aðgreiningar þar sem jafnrétti ríkir og sem byggist á sameiginlegum gildum og enn öflugri menningarsamskiptum og velferð.

Markið er sett hátt, og til þess að missa ekki sjónar á því verður starfinu fylgt stöðugt eftir með þróunarvísum sem sýna hvernig Norðurlöndunum í heild miðar í átt að því að verða sjálfbærasta og best samþætta svæði heims. Norrænu samstarfsráðherrarnir samþykktu slíka þróunarvísa fyrir Framtíðarsýn okkar 2030 í september 2020.

1. <https://www.norden.org/is/declaration/framtidasyn-okkar-2030>

Mynd: Johannes Jansson/norden.org • Maud Lervik/norden.org • Mads Schmidt Rasmussen/norden.org

Norrænir þróunarvísar fyrir Framtíðarsýn okkar 2030

Norrænir þróunarvísar fyrir Framtíðarsýn okkar 2030 eru mikilvægt tæki í vinnunni við að fylgja eftir markmiðinu að gera Norðurlönd að sjálfbærasta og samþættasta svæði heims fyrir árið 2030. Hér fyrir neðan er fyrst fjallað um tilgang þróunarvísanna, tilhögun þeirra, og hvernig eftirfylgni og upplýsingamiðlun verður háttað. Þar á eftir fylgir lýsing á þróunarvísunum, og er þeim raðað undir þrjár fyrirsagnir sem fylgja megináherslunum græn Norðurlönd, samkeppnishæf Norðurlönd og félagslega sjálfbær Norðurlönd.

Tilgangur

Tilgangur norrænna þróunarvísa fyrir Framtíðarsýn okkar 2030 er að gefa heildaryfirlit um það hvernig norrænu ríkjunum miðar í starfi sínu við að gera framtíðarsýnina að veruleika. Þeir eiga að svara því hvort Norðurlönd séu sjálfbærasta og best samþætta svæði heims, og hvort markmiðin um græn, samkeppnishæf og félagslega sjálfbær Norðurlönd hafi náðst.

Tilhögun

Norrænu þróunarvísarnir eru 45 talsins og eru sniðnir að stefnumarkandi áherslunum þremur og áherslusviðum þeirra. Áherslusviðin voru valin með hliðsjón af yfirlýsingunni um Framtíðarsýn okkar 2030 og heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun. Á hverju áherslusviði eru þrír þróunarvísar.

Þróunarvísarnir fyrir Framtíðarsýn okkar 2030 miðast við Norðurlöndin sem heild. Það merkir að þeim er ætlað sýna heildarþróunina á Norðurlöndum með vísan til hagtalna sem fengnar eru úr gagnagrunnum fyrir einstök lönd og ríkjaheildir. Þeir sýna því ekki upplýsingar um einstök ríki eða sjálfstjórnarsvæði.

Við mótun þróunarvísanna var eftirtalið lagt til grundvallar:

1. Hver vísir tengist viðkomandi *stefnumarkandi áherslu og áherslusviði* með skýrum hætti og gefi góða mynd af þróun mála á því sviði.
2. Vísað sé til *heimsmarkmiðanna 17 um sjálfbæra þróun til ársins 2030* og *sjálfbærnivísa* fyrir þau markmið, eftir því sem við verður komið.
3. Talnaefni sé *aðgengilegt* og *birt reglulega* í gagnagrunnum fyrir ríki og ríkjaheildir.
4. Þess sé gætt að *framsetning sé skýr* og *auðvelt sé að koma upplýsingunum á framfæri* við alla markhópa norræns samstarfs.

Eftirfylgni

Eftirfylgni norrænu þróunarvísanna fyrir Framtíðarsýn okkar 2030 verður árin 2021–2024 í höndum norræna sérfræðingahópsins um sjálfbæra þróun, sem er ráðgjafarhópur norrænu samstarfsnefndarinnar (NSK) og norrænu samstarfsráðherranna (MR-SAM). Meðal annars verða gefnar út stöðuskýrslur um vinnuna við Framtíðarsýn okkar 2030, auk þess sem þær skýrslur verða lagðar til grundvallar í umræðum um áframhaldandi vinnu Norrænu ráðherranefndarinnar við Framtíðarsýn okkar 2030 í samstarfi við MR-SAM og forsætisráðherra Norðurlandanna.

Stöðuskýrslurnar verða birtar annað hvert ár og verður þar fjallað um stöðu allra norrænu þróunarvísanna fyrir Framtíðarsýn okkar 2030 og þannig brugðið ljósi á hversu langt er í land að markmiðum framtíðarsýnarinnar hafi verið náð. Í stöðuskýrslunum verður einnig fjallað um mun sem fram kemur í þróunarvísunum og rekja má til aldurs, kyns, þjóðfélagshóps og búsetu, eftir því sem við á. Allar tölulegar upplýsingar um norræna ríkisborgara verða til dæmis greindar eftir kyni.

Upplýsingamiðlun

Upplýsingum um norræna þróunarvísa fyrir Framtíðarsýn okkar 2030 verður miðlað jafnt innan Norrænu ráðherranefndarinnar sem út á við. Á vettvangi ráðherranefndarinnar verður fyrst og fremst fjallað um vísana í tengslum við vinnuna við Framtíðarsýn okkar 2030, og þeir verða meðal annars notaðir við undirbúning mála sem lögð eru fram á fundum norrænna embættismanna- og ráðherranefnda. Út á við verða vísarnir kynntir með reglulegum hætti á vefsíðum Norrænu ráðherranefndarinnar, norræna hagtölugagnagrunninn (Nordic Statistics database) og á síðum ráðherranefndarinnar á ýmsum samfélagsmiðlum.

Mynd: Karin Beate Nøsterud/norden.org • Unsplash • Yadid Levy/norden.org

Græn Norðurlönd

Saman ætlum við að greiða fyrir grænum umskiptum í samfélögum okkar og vinna að kolefnishlutleysi og sjálfbæru hringrásarhagkerfi og lífhagkerfi.

Tafla 1: Norrænir þróunarvísar fyrir græn Norðurlönd.

Nr.	Vísir	Lýsing
Aðgerðir í loftslagsmálum (heimsmarkmið 13)		
1.1.1	Losun gróðurhúsalofttegunda ^{*13.2.2}	Vísirinn sýnir breytingar á heildarlosun gróðurhúsalofttegunda á svæðinu (að millilandaflugi meðtöldu).
1.1.2i	Neyslutengd losun gróðurhúsalofttegunda ^{*13.2.2}	Vísirinn sýnir heildarþróun neyslutengdrar losunar gróðurhúsalofttegunda.
1.1.3	Útbreiðsla hafíss á norðurskautinu	Vísirinn sýnir útbreiðslu hafíss á norðurskautinu í ferkílómetrum talið.
Sjálfbær orka fyrir alla (heimsmarkmið 7)		
1.2.1	Endurnýjanleg orka sem hlutfall af heildarorkunotkun ^{*7.2.1}	Vísirinn sýnir hlutfall endurnýjanlegrar orku af heildarorkunotkun.
1.2.2	Tengsl orkunotkunar og vergrar þjóðarframleiðslu ^{*7.3.1}	Vísirinn sýnir sambandið milli orkunotkunar og vergrar þjóðarframleiðslu (VPF). Lægri tala merkir að minni orka er notuð til að framleiða hverja einingu af VPF. VPF er reiknuð á föstu verðlagi.
1.2.3	Losunarstig gróðurhúsalofttegunda vegna orkunotkunar	Vísirinn sýnir þróun sambandsins milli losunar gróðurhúsalofttegunda vegna orkunotkunar og samanlagðrar heildarorkunotkunar á landi (í koltvísýringsgildum) frá árinu 2000.

Ábyrg neysla og framleiðsla (heimsmarkmið 12)		
1.3.1	Efnisspor á íbúa ^{*8.4.1/12.2.1}	Með efnisspori er átt við hversu mikið af grunnhráefnum þarf að vinna til að fullnægja endanlegri eftirspurn eftir hráefnum í landinu sem um ræðir. Efnisspor á mann er því sú meðalnotkun grunnhráefna á mann sem samsvarar endanlegri eftirspurn í landinu.
1.3.2	Endurvinnsluhlutfall almenns sorps ^{*12.5.1}	Vísirinn sýnir hlutfall endurunnins sorps af heildarmagni almenns sorps í sveitarfélögum.
1.3.3	Skráð leyfi til að nota umhverfismerki	Tilgreindur er fjöldi leyfa til að nota norræna umhverfismerkið Svaninn sem voru í gildi 31. desember hvers árs.
Líf á landi (heimsmarkmið 15)**		
1.4.1	Hlutfall friðlýstra svæða (af heildarflatarmáli landsins) ^{*15.1.2}	Hlutfall friðlýstra svæða samkvæmt Natura 2000 (Danmörk, Finnland og Svíþjóð). Noregur og Ísland: Þjóðgarðar og friðlönd. Í Noregi einnig landslagsverndarsvæði og á Íslandi einnig friðlýst búsvæði.
1.4.2	Hlutfall ræktarlands með lífrænni ræktun ^{*2.4.1}	Hlutfall ræktarlands með lífrænni ræktun (land í rækt, sjálfbær framleiðsla) af öllu ræktarlandi.
1.4.3	Fuglar sem eru algengir á ræktuðu landi. ^{*15.5.1}	Vísitala fugla sem eru algengir á ræktuðu landi samkvæmt upplýsingum frá BirdLife-samtökum hvers lands. Vísitala 2000 = 100.
Líf í vatni (heimsmarkmið 14)***		
1.5.1	Friðlýst hafsvæði (heildarflatarmál) ^{*14.5.1}	Friðlýst hafsvæði samkvæmt Natura 2000 (Danmörk, Finnland og Svíþjóð). Noregur: Friðlýst hafsvæði.
1.5.2	Ofauðgun Eystrasalts. ^{*14.1.1}	Vísirinn sýnir hversu mörg tonn af nitri og fosfór berast í Eystrasalt á hverju ári. Byggt er á mælingum á sjö svæðum allt frá Botnvík nyrst í Helsingjabotni til Kattegat milli Danmerkur og Svíþjóðar. Mæld er heildaraukning, hvort sem efnin berast úr lofti eða með vatnsföllum.
1.5.3	Fiskstofnar í Norður-Íshafi og Barentshafi. ^{*14.4.1}	Fiskstofnar í austanverðu Norður-Íshafi og Barentshafi. Vísirinn sýnir samanlagða stofnstærð þorsks, síldar og kolmunna í þúsundum tonna.

** Tengt markmið: Ekkert hungur (heimsmarkmið 2).

*** Tengt markmið: Hreint vatn og hreinlætisaðstaða (heimsmarkmið 6).

Mynd: Unsplash

Samkeppnishæf Norðurlönd

Saman ætlum við að efla grænan hagvöxt á Norðurlöndum, byggðan á þekkingu, nýsköpun, hreyfanleika og stafrænni samþættingu.

Tafla 2: Norrænir þróunarvísar fyrir samkeppnishæf Norðurlönd.

Nr.	Vísir	Lýsing
Menntun fyrir alla (heimsmarkmið 4)		
2.1.1	Lengd skólagöngu: háskólamenntun ^{*4.1.2}	Hlutfall fólks á aldrinum 30–34 ára sem hefur lokið námi á háskólastigi.
2.1.2	Brotthvarf frá námi	Hlutfall fólks á aldrinum 18–24 ára sem hverfur frá námi fyrir lokapróf.
2.1.3	Endurmenntun fullorðinna ^{*4.3.1}	Hlutfall fólks á aldrinum 25–64 ára sem hefur sótt símenntunar- eða endurmenntunarnámskeið á undangengnum fjórum vikum. Þátttaka í símenntun er mælikvarði á ævinám.
Góð atvinna og hagvöxtur (heimsmarkmið 8)		
2.2.1	Hlutfall starfandi	Mælt er hlutfall starfandi í aldurshópnum 15–64 ára.
2.2.2	Hlutfall starfa á almennum vinnumarkaði sem tengjast hringrásarhagkerfinu (og lífiðnaði)	Vísirinn sýnir hlutfall starfsfólks í endurvinnsluiðnaði, viðgerðar- og endurnýtingargreinum og útleigustarfsemi af heildarfjölda launþega.
2.2.3	Árlegur vöxtur VÞF ^{*8.1.1}	Vísirinn sýnir hundraðshlutavöxt vergrar

		Þjóðarframleiðslu milli ára á föstu verðlagi. Með því að nota fast verðlag (í stað verðlags hvers árs) er komist hjá skekkju vegna verðlagsbreytinga, og tölurnar sýna breytingar á heildarumfangi vergrar þjóðarframleiðslu.
Nýsköpun og uppbygging (heimsmarkmið 9)		
2.3.1	Útgjöld til rannsókna og þróunar sem hlutfall af VpF ^{*9.5.1}	Innri útgjöld til rannsókna og þróunar sem hlutfall af vergri þjóðarframleiðslu, hundraðshluti. Innri útgjöld til rannsókna og þróunar eru allur fastur og breytilegur kostnaður vegna rannsókna- og þróunarstarfs sem til fellur á vissu tímabili, óháð uppruna fjármunanna.
2.3.2	Fjöldi einkaleyfisumsókna á sviði umhverfistækni	Fjöldi umsókna sem Einkaleyfastofnun Evrópu berast um einkaleyfi á sviðum sem OECD flokkar sem umhverfistækni.
2.3.3	Vísitala stafræns hagkerfis og samfélags (<i>Digital Economy and Society Index, DESI</i>)	Vísitala stafræns hagkerfis og samfélags mælir stafræna samkeppnishæfni landanna á grundvelli 37 mælikvarða á stafræna uppbyggingu og framfarir.
Sjálfbærar borgir og samfélög (heimsmarkmið 11)		
2.4.1	Hlutfall ferða með almenningssamgöngum af heildarfjölda ferða ^{*11.2.1}	Hlutfall ferða með almenningssamgöngum af heildarfjölda ferða, mælt í farþegakilómetrum (pkm). Undir almenningssamgöngur falla strætisvagna- og lestasamgöngur. Til heildarfjölda ferða teljast allar ferðir einstaklinga í einkabílum og með almenningssamgöngum.
2.4.2	Svífryksmengun í þéttbýli ^{*11.6.2}	Meðalstyrkur agna undir 2,5 µm í andrúmslofti í þéttbýli, mældur á ársgrundvelli. Vísirinn er veginn eftir mannfjölda, þ.e. íbúafjöldi ræður vægi hvers þéttbýlisstaðar í vísitölunni.
2.4.3	Meðalhlutfall opinna svæða til almenningsnota á þéttbýlissvæðum. ^{*11.7.1}	Talnaefni fyrir þennan vísi liggur ekki enn fyrir.
Frjáls för		
2.5.1	Fólksflutningar milli Norðurlandanna	Vísirinn sýnir hversu margir Norðurlandabúar flytja milli landanna eða búa í öðru norrænu landi en heimalandinu; tilgreindur er fjöldi á hverja 10.000 íbúa.
2.5.2	Vöruinnflutningur frá hinum Norðurlöndunum	Hlutfall vöruinnflutnings frá hinum Norðurlöndunum af heildarinnflutningi á vörum.
2.5.3	Vinna sem sótt er yfir landamæri norrænu ríkjanna	Vísirinn sýnir hversu margir vinna í öðru norrænu landi en búsetulandinu, af hverjum 10.000

		starfandi.
--	--	------------

Mynd: Mads Schmidt Rasmussen / norden.org • Johannes Jansson/norden.org • Iris Dager / norden.org

Félagslega sjálfbær Norðurlönd

Saman ætlum við að efla samfelld svæði án aðgreiningar þar sem jafnrétti ríkir og sem byggist á sameiginlegum gildum og enn öflugri menningarsamskiptum og velferð.

Tafla 3: Norrænir þróunarvísar fyrir félagslega sjálfbær Norðurlönd.

Nr.	Vísir	Lýsing
Heilsa og vellíðan (heimsmarkmið 3)		
3.1.1	Meðallífslíkur nýfæddra barna	Meðallífslíkur við fæðingu.
3.1.2	Mat á eigin heilsu	Hlutfall þeirra sem telja eigin heilsu góða eða mjög góða.
3.1.3	Hlutfall þeirra sem deyja fyrir 75 ára aldur úr sjúkdómum sem unnt er að lækna eða fyrirbyggja	Fjöldi þeirra sem deyja af völdum tiltekinna sjúkdóma af hverjum 100.000 íbúum á aldrinum 0–75 ára. Notuð er stöðluð aldursskipting til að gera samanburð milli landa raunhæfan. Tölurnar miðast aðeins við þá sjúkdóma sem talið er unnt að lækna eða fyrirbyggja.
Jafnrétti kynjanna (heimsmarkmið 5)		
3.2.1	Kynjaskipting á vinnumarkaði	Vísirinn er byggður á svonefndri „staðlaðri vísitölu“ (eða I_p) sem kennd er við Karmel og MacLachlan. Túlka má vísitöluna sem það hlutfall starfandi fólks sem skipta þyrfti um starf til að ná fram jafnri kynjaskiptingu í öllum störfum.
3.2.2	Hlutfall fæðingarorlofs sem feður taka út	Vísirinn sýnir hlut feðra af öllu fæðingarorlofi sem tekið er út.

3.2.3	Hlutfall kvenna af kjörnum fulltrúum á þjóðþingum ^{*5.5.1}	Vísirinn sýnir hlutfall kvenna meðal kjörinna fulltrúa á þjóðþingum landanna.
Aukinn jöfnuður (heimsmarkmið 10)****		
3.3.1	Gini-stuðull	Gini-stuðullinn er hagfræðilegur mælikvarði á ójöfnuð, t.d. tekjuskiptingu.
3.3.2	Hlutfall þeirra sem eiga á hættu fátækt og félagslega einangrun	Samsettur mælikvarði sem miðast við eftirtalið: 1) fólk undir skilgreindum fátæktarmörkum (60% af miðgildi ráðstöfunartekna í landinu eftir greiðslu almannatryggingabóta), 2) alvarlegur skortur á efnislegum gæðum, 3) heimili með mjög lágt vinnuhlutfall.
3.3.3	Munur á hlutfalli atvinnulausra og fólks utan vinnumarkaðar eftir fæðingarlandi: utan Evrópusambandsins eða innanlands	Vísirinn sýnir muninn á hlutfalli atvinnulausra og þeirra sem eru utan vinnumarkaðar meðal þeirra sem eru fædd utan Evrópusambandsins annars vegar og þeirra sem eru fædd innanlands hins vegar.
Friður og réttlæti (heimsmarkmið 16)		
3.4.1	Samfélagslegt traust	Vísirinn sýnir á tíu þrepa kvarða hversu mikið traust fólk ber almennt til samborgara sinna. Kvarðinn nær frá 0, sem merkir ekkert traust, til 10, sem merkir að flestum er talið treystandi.
3.4.2	Kjörsókn í kosningum til þjóðþings	Greidd atkvæði í þingkosningum sem hlutfall af fjölda á kjörskrá (gild, auð og ógild atkvæði).
3.4.3	Hlutfall íbúa sem lýsa áhyggjum af afbrotum, ofbeldi og eignaspjöllum. ^{*16.2.1}	Vísirinn sýnir það hlutfall íbúa sem segjast hafa áhyggjur af afbrotum, ofbeldi eða eignaspjöllum í nágrenni sínu.
Öflugra menningarstarf		
3.5.1	Innflutningur á menningartengdum vörum frá hinum Norðurlöndunum	Hlutdeild innflutnings frá hinum Norðurlöndunum í heildarinnflutningi á menningartengdum vörum.
3.5.2	Opinber útgjöld til menningarmála sem hlutfall af vergri þjóðarframleiðslu	Vísirinn sýnir það hlutfall opinberra útgjalda (að meðtöldum útgjöldum héraða og sveitarfélaga) sem rennur til menningarmála.
3.5.3	Útgjöld heimila vegna menningar, vísitala (2015 = 100)	Vísirinn sýnir útgjöld heimilanna til kaupa á afþreyingar- og menningarþjónustu. Þróunin er sýnd sem breyting á föstu verðlagi frá árinu 2015. Útgjöld einstaklinga og heimila vegna kaupa á menningartengdum vörum og þjónustu eru notuð sem mælikvarði á þátttöku í menningarstarfi.

**** Tengt markmið: Engin fátækt (heimsmarkmið 1).

Um ritið

Norrænir þróunarvísar fyrir Framtíðarsýn okkar 2030

PolitikNord 2021:722

ISBN 978-92-893-7023-3 (PDF)

ISBN 978-92-893-7024-0 (ONLINE)

<http://doi.org/10.6027/politiknord2021-722>

Útgefið 8.7.2021

© Norræna ráðherranefndin 2021

Umbrot: Louise Jeppesen

Norrænt samstarf

Norræna samstarfið er eitt umfangsmesta svæðissamstarf í heimi. Samstarfið byggist á legu landanna, sameiginlegri sögu þeirra og menningu. Að samstarfinu koma Danmörk, Finnland, Ísland, Noregur og Svíþjóð auk Álandseyja, Færeyja og Grænlands.

Norræna samstarfið er pólitískt, efnahagslegt og menningarlegt og lætur muna um sig í evrópsku og alþjóðlegu samstarfi. Löndin stuðla sameiginlega að öflugum Norðurlöndum í öflugri Evrópu.

Með norrænu samstarfi er hagsmuna svæðisins gætt og norræn gildi efla í hnattrænu samhengi. Sameiginleg gildi landanna styrkja stöðu Norðurlanda og skipa þeim meðal þeirra svæða í heiminum þar sem nýsköpun og samkeppnishæfni er mest.

Norræna ráðherranefndin

Nordens Hus

Ved Stranden 18

DK-1061 Kaupmannahöfn

www.norden.org

Lesið fleiri norræn rit: www.norden.org/is/utgafur